

ALLEMAAL BEESTJES

Wat is er aan de hand?

Welk kind gaat er niet overstag voor een puppy, kitten, (dwerg)konijntje, cavia, of zelfs een goudvis of waterschildpad? Veelal gebeurt zo'n aankoop impulsief en vanuit een emotie (het is zo lief!), echter zonder stil te staan dat het houden van zo'n dier (ook op langere termijn) verantwoordelijkheid met zich meebrengt.

Wanneer na enige tijd de zorgtaak steeds meer op de schouders van de ouder(s) terechtkomt, resulteert dit niet zelden in conflicten waarvan het huisdier uiteindelijk het slachtoffer wordt (het wordt verwaarloosd, weggedaan, achtergelaten, ...).

Hoe zit het in elkaar?

De leerlingen brengen in kaart wie er een huisdier heeft/had, wie het verzorgt, hoe oud het dier is, wat er met het dier is gebeurd, welke dieren er als huisdieren worden gehouden, waar deze oorspronkelijk vandaan komen, hoe het zit met de bescherming van (exotische) diersoorten, de problemen die ontstaan als men zulke dieren in de vrije natuur loslaat.

Onderstaande vragen kunnen prikkelen om op onderzoek uit te gaan.

Over mezelf

- Wie houdt er (niet) van dieren? Van welke dieren? Waarom wel/niet?
- Wie heeft er thuis een dier? Meerdere? Om welk(e) dier(en) gaat het?
- Waar heb je het vandaan? Waarom wilde je dit huisdier?
- Hoelang heb je je huisdier? Hoe oud kan het worden?
- Is het moeilijk om voor je huisdier te zorgen? Welke zorgen heeft het nodig? Vind je het leuk? Waarom wel/niet?
- Wie kan/mag geen huisdier houden? Waarom niet? (culturen, waarden, normen, allergieën, ...)
- ...

Over het huisdier

- Hoe is het houden van huisdieren ontstaan?
- Vraagt het houden van een huisdier veel verzorging en tijd? Wie zorgt er (in hoofdzaak) voor?
- Waar heb je je huisdier gekocht? Hoeveel kost(te) het (houden ervan)? Per week/maand/jaar?
- Welke voeding en verzorging heeft je huisdier nodig om gezond te zijn/blijven?
- Wie heeft er een speciaal huisdier (slang, gekko, schildpad, kikker, spin, ...)?
- Waar komt je huisdier oorspronkelijk vandaan (bv. hond = wolf)

Wist je dat ... in 2013 24.527 honden en 32.315 katten werden opgevangen in de 119 asielen die deelnamen aan de enquête van de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu?

- Hoe is je huisdier hier geraakt (gekweekt, ingevoerd, ...)?
- Kan/mag je dat zo maar houden? Hoe zit dat met de verzorging?
- Wie heeft er al eens een huisdier weggedaan/moeten doen? Hoe kwam dat? Waar ging het naartoe? Hoe voelde dat voor jou? Deze vragen vereisen een voorzichtige aanpak!
- Zou iedereen in de wereld dezelfde soorten huisdieren houden? Of zijn hierin verschillen?
- Wat weet je over dierenmishandeling?
- Wat weet je over beschermde diersoorten? Waarom zijn deze beschermd?
- Hoe werken dierenwedstrijden (races, shows, ...)? En hoe zit dat dan met dierenwelzijn?
- Hoe kunnen huisdieren mensen (bv. met een beperking) helpen? Hoe zit dat juist in elkaar?

duurzame
school
straffe
school

MOS

Wat gaan WIJ er aan doen?

Onderzoek met de leerlingen of het houden van een klas- of schooldier (wel) een haalbare kaart is. Onderzoek met hen de voor- en nadelen van het houden van dieren in de klas/school. Laat de leerlingen berekenen welke kosten (voeding, hok, dierenarts, ...) het houden van een klas/schooldier met zich meebrengt. Maak met de klas/school duidelijke afspraken wie er (ook tijdens de vakanties) voor het dier zal zorgen.

Wie doet mee? Wie kan helpen?

- **Dierenasiel:** Een bezoek aan een dierenasiel is de moeite waard! De kans is echter groot dat de leerlingen schrijnende verhalen te horen zullen krijgen. Ga dit niet uit de weg, maar bereid hen hier op voor. Stel vooraf met de leerlingen een vragenlijst op van dingen die ze te weten willen komen. Beperk de vragen niet tot honden en katten, maar trek open naar vogels e.a. dieren die als 'huisdier' werden gehouden.
- **Dierenarts:** Vooraleer over te gaan tot het houden van een klas/schooldier, breng een bezoek aan een dierenarts in de buurt. Laat de leerlingen vragen naar de verzorging en voeding ervan. Nodig de dierenarts minstens eenmaal per jaar uit in de school, of ga er met het klas/schooldier naartoe om het te laten nakijken.
- **Interview:** Hielden de (over)(groot)ouders vroeger huisdieren (in de klas/school)? Hoe ervaren zij als kind het houden van een huisdier? Hoe (en door wie) werd er voor het dier gezorgd?
- **Natuurpunt:** Nogal wat plaatselijke afdelingen van Natuurpunt organiseren [overzetacties](#) voor padden en/of salamanders. Een leerrijke activiteit over inheemse amfibieën. Maak van de gelegenheid gebruik om de problematiek van de [invasieve uitheemse amfibiesoorten](#) ter sprake te brengen.
- Het houden van dieren (in de klas/school) is een hele verantwoordelijkheid. Een peter/meterschap, waarbij oudere leerlingen de jongere leren hoe ze voor de dieren moeten zorgen, maakt dat deze de kans krijgen om hierin mee te groeien.
- Indien de klas/school kiest voor het houden van (huis)dieren, maak ook (en vooraf) met enkele ouders (en/of buurtbewoners) duidelijke afspraken m.b.t. de weekends en vakantieperiodes. Stel een beurtrol op, voorzie een reserve-verzorger, en communiceer (bv. via het mededelingenbord) duidelijk over wie, wat en hoe.
- **Kinderboerderij:** Indien de school overweegt om (kleine) neerhofdieren (kip, konijn, ...) te houden, kan een bezoek aan een kinderboerderij interessant zijn. Bereid ook deze uitstap met de leerlingen vooraf goed voor.

**duurzame
school
straffe
school**

MOS

Iedereen mag het weten!

- Communiceer je project via alle kanalen, evalueer regelmatig de acties en stel indien nodig bij.
- Laat de leerlingen hun onderzoek, conclusies, en voorstellen van acties aan directie en/of schoolbestuur toelichten. Durf om een duidelijk engagement te vragen.
- Maak de plannen binnen de scholengroep (en/of andere scholen waarmee je contact hebt) kenbaar. Wissel eventuele ervaringen uit.
- Breng je gemeentelijke milieudienst op de hoogte van de plannen en resultaten. Kader dit duidelijk binnen dierenwelzijn.
- Organiseer een moment waarop je de plannen en doelen aan de ouders, schoolbevolking, ... op een leuke manier bekendmaakt. Bereid je (of de leerlingen) goed voor en onderbouw met argumenten.
- Een (klas)pop in de vorm van een dier en/of toneeltje waarbij de acteurs (huis)dieren uitbeelden, is handig om het thema/problematiek op een toffe en aanschouwelijke manier aan te brengen. Laat deze best regelmatig terugkomen zodat het thema in de klas/school blijft leven.
- Haal het klas/schooldier feestelijk binnen.
- Koppel de onderzoeksresultaten van de leerlingen aan een toonmoment (tentoonstelling, toneel, ...) tijdens bv. de open deur, schoolfeest, ...
- Formuleer een eenduidig, meetbaar en haalbaar (SMART-)doel. Communiceer dit bij het begin van het project via alle kanalen, evalueer regelmatig de acties en stel indien nodig bij.
- Kinderen vinden het leuk om hun klas/schooldier een naam te geven. Organiseer hiervoor (bv. samen met het oudercomité/vriendenkring) een wedstrijd, verkiezing voor de leukste/origineelste naam, ... en communiceer deze via alle schoolkanalen.

Wat ik niet wist

Niet alle dieren mogen zomaar (thuis/in de klas) gehouden worden. Voor de meeste soorten moet je over een vergunning beschikken, andere zijn dan weer verboden om te houden. Alle diersoorten die door iedereen vrij gehouden mogen worden, staan op de ['positieve lijst'](#).

CITES-certificaat: Cites, de Conventie over de Internationale handel in Bedreigde Soorten is een overeenkomst tussen 172 landen die de handel in bedreigde dieren en planten regelt. Het doel is voorkomen dat bedreigde dieren en planten uitsterven. Meer dan 800 wilde dier- en plantensoorten mogen wereldwijd niet meer ver- en gekocht worden. Voor ongeveer 25.000 soorten zijn speciale vergunningen nodig. Ook de meeste afgeleide producten van deze planten of dieren (zoals bijvoorbeeld ivoor, kaviaar, hout, zaden van planten ...) worden door deze conventie beschermd en kunnen dus niet zomaar verkocht worden.

Gouden tip!

Onderzoekend leren nodigt de leerlingen uit om (ook) zelf onderzoeksvragen te stellen. Dit kan je 'echt' maken met een [verhalend ontwerp](#): de directeur vraagt bv. om te onderzoeken of een klas- of schooldier wel haalbaar is. De leerlingen leven zich in in de verschillende rollen binnen het verhaal, en onderzoeken van daaruit de haalbaarheid van een klas/schooldier.

Aanknopingen met ODET

W.O. Kleuteronderwijs:

1.1 – 1.3 – 1.5 – 1.6 – 1.7 – 1.10 – 1.11 – 1.13 – 3.10 – 4.6

W.O. Basisonderwijs:

1.1 – 1.5 – 1.7 – 1.17 – 1.19 – 1.22 – 1.26 – 2.10 – 4.8 – 5.4 – 5.8 – 5.9 – 6.2

duurzame
school
straffe
school

MOS

www.vlaanderen.be/nl/natuur-en-milieu/dieren/huisdieren-kweken-verkopen-weggeven/mag-ik-exotische-dieren-en-planten-houden-invoeren-verkopen
www.vlaanderen.be/nl/natuur-en-milieu/dieren/melden-van-verwaarloosde-mishandelde-dieren
www.belgium.be/nl/leefmilieu/biodiversiteit_en_natuur/dierenwelzijn/huisdieren/
www.hondensport.be
www.tuinadvies.be/artikels/exoten_bezint_voor_je_begint.htm
https://stad.gent/sites/default/files/page/documents/Brochure_Exotische_Dieren.pdf
www.natuurpunt.be/news/exotische-schildpadden-vlaamse-wateren#.VffouWcw-70
www.gaiakids.be/nl

DEPARTEMENT
LEEFMILIEU,
NATUUR &
ENERGIE

Provincie
Antwerpen

PROVINCIE
VLAAMS • BRABANT

VLAAMSE
GEMEENS
CHAPSCO
MMISSIE

west-vlaanderen
de gedreven provincie